

1. JUSTIFICACIÓ DE LA PROPOSTA PEDAGÒGICA

Les referències legislatives utilitzades per a la realització d'aquesta proposta pedagògica són la Llei d'Educació LOMLOE, Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, les particularitats del currículum desenvolupat en l'RD 157/2022 de l'1 de març, i per a la Comunitat Valenciana, segons el Decret 100/2022 de 29 de juliol per a Educació Infantil, les exigències i necessitats cada vegada més pluriculturals de la nostra societat es reflecteixen en la present proposta pedagògica.

La nostra finalitat és que l'alumnat aprenga a través d'activitats motivadores amb caràcter lúdic-pedagògic que permeta de manera inconscient i natural l'adquisició de noves habilitats i destreses no sols com una matèria més sinó com el descobriment d'un món extern del qual tots formem part responsable. Es promou la interacció en la classe per a desenvolupar unes actituds cap a les normes i els valors socials, dins dels principis psicopedagògics en els quals es fonamenta el disseny curricular per a l'etapa d'Educació Infantil.

Que l'alumnat adquireisca totes les competències marcades en la normativa vigent és la finalitat d'aquesta programació. Aconseguir, en primer lloc, centrar-nos en un procés d'ensenyament-aprenentatge constructivista, a través de metodologies actives a l'aula, integrador, a aconseguir un aprenentatge significatiu i durador i que siga eficaç per a la vida futura. D'altra banda, incorporar el conjunt d'elements transversals al procés d'aprenentatge, el treball cooperatiu, l'autogestió en l'aprenentatge, l'autosuficiència, la reflexió, el sentit crític, la deducció, l'experiència, la resiliència, les metacognicions, actituds i valors tan necessàries en una mena de procés on l'alumnat és el protagonista del seu propi aprenentatge i on el/la docent passa ser un guia, un instructor.

La finalitat de l'Educació Infantil és contribuir al desenvolupament integral i harmònic dels xiquets i xiquetes en totes les dimensions: **física, emocional, afectiva, sexual, social, cognitiva, artística i cultural**, potenciar l'**autonomia personal**, i facilitar que cada xiquet o xiqueta pugua desenvolupar **una imatge positiva, equilibrada i igualitària de si mateix** d'acord amb les seues característiques personals.

En els **dos cicles d'Educació Infantil**, s'atén progressivament els aspectes relacionats amb el desenvolupament afectiu i la gestió emocional, el moviment, les possibilitats i necessitats del propi cos, la comunicació amb els altres per mitjà dels diferents llenguatges, l'establiment de relacions socials de convivència i respecte. També, l'exploració de l'entorn, dels éssers vius que conviuen i de les característiques físiques i socials del mitjà en què viuen. S'inclou l'educació en valors, l'educació per al consum responsable i sostenible així com, la promoció i educació per a la salut a partir de situacions significatives i quotidianes.

Es treballen al llarg de tot el procés d'ensenyament-aprenentatge la igualtat d'oportunitats, la no discriminació, la inclusió, la igualtat efectiva entre homes i dones i la prevenció de la violència de gènere, la prevenció i resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits, rebuig a qualsevol tipus de violència, el desenvolupament sostenible i el medi ambient, les situacions de risc en l'ús de les TIC, la protecció davant emergències i catàstrofes, el desenvolupament de l'esperit emprenedor, l'activitat física i la dieta equilibrada, la millora de la convivència i la prevenció dels accidents de trànsit (*ODS, 17 objectius Desenvolupament Sostenible: AGENDA 2030)

Aquesta proposta té en compte canvis tan significatius i evidents com la globalització, i l'impacte de les noves tecnologies, repercutint directament en l'alumnat a l'hora d'aprendre, de comunicar-se o de fer una tasca. Elements que s'han convertit en una prioritat i en una eina clau respectivament en el procés d'aprenentatge. És pel que advoquem i treballem per aconseguir a l'aula el Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), model d'ensenyament que té en compte la diversitat de l'alumnat i l'objectiu del qual és aconseguir una inclusió efectiva, minimitzant així les barreres físiques, sensorials, cognitives i culturals que pogueren existir a l'aula. De manera que afavoreix la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació.

El professorat ha creat les condicions essencials perquè es produïska l'aprenentatge atenent particularment la diversitat en les habilitats i expectatives de cada alumne/a i a la cerca del desenvolupament del talent de cadascun/a d'ells/as. Hem preparat i organitzat el treball, ajudant en el desenvolupament d'aquest/a; hem coordinat accions; per a impulsar actituds positives i captar i desenvolupar l'interés de l'alumnat cap al nou i la creativitat, intervenint de manera activa i reflexiva, i tractant els errors com a signes de progrés, **mai l'error com a càstig**. Per part seua, **l'alumnat ha de participar de manera activa en el seu procés d'aprenentatge, sent el centre i la raó de ser de l'educació, com a protagonista del seu propi ensenyament-aprenentatge.**

2. ELEMENTS CURRICULARS

Currículum

S'entén per currículum la regulació dels elements que determinen els processos d'ensenyament i aprenentatge per a cadascuna dels ensenyaments i etapes educatives. La nostra proposta pedagògica integra els següents elements:

A) **OBJECTIUS:** assoliments que s'espera que l'alumnat haja aconseguit en finalitzar l'etapa i la consecució de la qual està vinculada a l'adquisició de les competències clau.

B) **COMPETÈNCIES CLAU:** acompliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat pugui progressar amb garanties d'èxit en el seu itinerari formatiu, i afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals.

C) **COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:** acompliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o en situacions l'abordatge de les quals requereix dels sabers bàsics de cada àrea. Les competències específiques constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, les competències clau i, per una altra, els sabers bàsics de les àrees i els criteris d'avaluació.

D) **SABERS BÀSICS:** coneixements, destreses i actituds que constitueixen els continguts propis d'una àrea i l'aprenentatge de la qual és necessari per a l'adquisició de les competències específiques.

E) **CRITERIS D'AVALUACIÓ:** referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat en les situacions o activitats a les quals es refereixen les competències específiques de cada àrea en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge.

F) **SITUACIONS D'APRENTATGE:** situacions i activitats que impliquen el desplegament per part de l'alumnat d'actuacions associades a competències clau i competències específiques, i que contribueixen a l'adquisició i desenvolupament d'aquestes.

Aquests elements curriculars s'estableixen amb caràcter orientatiu per al primer cicle i conformen els ensenyaments mínims del segon cicle.

Les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adopten són la proposta pedagògica, es regeixen pels principis del disseny universal d'aprenentatge (DUA).

El sentit del currículum en aquesta etapa primerenca s'entén com la capacitat de l'equip educatiu d'oferir a les xiquetes i als xiquets **OPORTUNITATS D'EXPERIÈNCIES**, no de continguts.

2.1. Objectius d'etapa

Els objectius d'Etapa: són aquells que l'alumnat ha d'aconseguir en finalitzar la mateixa, com a resultat de les experiències d'ensenyament-aprenentatge desenvolupades a través de totes les àrees, matèries o àmbits.

L'etapa d'Educació Infantil s'ordena en dos cicles:

- **Primer cicle:** comprén fins als tres anys.
- **Segon cicle:** des dels tres fins als sis anys.

L'Educació Infantil constitueix l'etapa educativa amb identitat pròpia que atén a xiquetes i xiquets des del naixement fins als sis anys d'edat. La pràctica educativa es basa en el **JOC, L'EXPERIMENTACIÓ** i en **EXPERIÈNCIES D'APRENENTATGE SIGNIFICATIVES DE LA VIDA QUOTIDIANA**.

En els dos cicles d'aquesta etapa, s'han d'atendre progressivament els aspectes relacionats amb el **desenvolupament afectiu i la gestió emocional, el moviment, les possibilitats i necessitats del propi cos, la comunicació amb els altres per mitjà dels diferents llenguatges, l'establiment de relacions socials de convivència i respecte, l'exploració de l'entorn, dels éssers vius que conviuen i de les característiques físiques i socials del mitjà en què viuen**. A més de l'educació en **valors, l'educació per al consum responsable i sostenible, i la promoció i educació per a la salut** a partir de situacions significatives i quotidianes.

En aquesta etapa s'ha d'afavorir que les xiquetes i xiquets adquirisquen autonomia personal i que elaboren **una imatge de si mateixos positiva, equilibrada i igualitària, lliure d'estereotips discriminatoris**.

Els continguts educatius de l'Educació Infantil s'organitzen en **àrees: Creixement en harmonia, Descobriments i exploració de l'entorn i Comunicació i representació de la realitat**, corresponents a àmbits propis de l'experiència i del desenvolupament infantil i s'aborden per mitjà d'activitats globalitzades.

L'educació infantil contribuirà a desenvolupar en les xiquetes i xiquets les capacitats que els permeten:

- a) Conèixer el seu propi cos i el dels altres, així com les seues possibilitats d'acció i aprendre a respectar les diferències.
- b) Observar i explorar el seu entorn familiar, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte, i participar en activitats socials i culturals de la comunitat.
- c) Adquirir progressivament autonomia en les situacions de la vida quotidiana.
- d) Desenvolupar les seues capacitats emocionals i afectives per a formar-se una imatge positiva d'ells mateixos establint vincles segurs amb les persones adultes i amb altres xiquets i xiquetes.
- e) Relacionar-se amb els altres en igualtat i adquirir progressivament pautes elementals de convivència i relació social, així com exercitar-se en l'ús de l'empatia i la resolució pacífica de conflictes, desenvolupant actituds d'interés i ajuda, evitant qualsevol tipus de violència.

f) Promoure, aplicar i desenvolupar les normes socials que fomenten la igualtat de drets i responsabilitats de les persones, des d'una perspectiva d'igualtat de tracte i no discriminació.

g) Comunicar i representar la realitat a través dels diferents llenguatges i formes d'expressió.

h) Explorar les destreses relatives al pensament lògic-matemàtic, la lectura i l'escriptura, el moviment, el gest i el ritme des de les situacions quotidianes i contextualitzades.

i) Descobrir la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviuen la llengua pròpia i oficial, el valencià, i el castellà, llengua cooficial, a més d'altres llengües familiars i desenvolupar actituds positives cap a aquesta diversitat.

j) Desenvolupar habilitats comunicatives en les dues llengües oficials i iniciar-se en el descobriment d'una llengua estrangera.

2.2 Competències Clau

En el model de currículum que proposa la LOMLOE aposta per treballar huit competències avalades pels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030. L'etapa d'Educació Infantil suposa l'inici del procés d'adquisició de les competències clau per a l'aprenentatge permanent que apareixen recollides en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018.

D'acord amb l'expressat en la Recomanació, no existeix jerarquia entre les diferents competències, ja que es consideren totes igualment importants. Tampoc s'estableixen entre elles límits diferenciats, sinó que se solapen i entrellacen.

Tenen caràcter transversal: cap es correspon directa i unívocament amb una única àrea; i totes s'adquireixen i desenvolupen a partir dels aprenentatges que es produeixen en les diferents àrees. Aquest caràcter transversal de les competències afavoreix l'enfocament globalitzat propi de l'etapa d'Educació Infantil.

Es proposen nous enfocaments en l'aprenentatge i avaluació, la qual cosa suposa un important canvi dirigit a allò que l'alumnat assimila i és capaç de fer, sobretot pel que respecta a les Competències Clau que es consideren prioritàries de cara al desenvolupament de l'alumnat.

Amb aquest mateix objectiu, entre les competències s'han incorporat destreses essencials, com el pensament crític, la resolució de problemes, el treball en equip, les destreses de comunicació i negociació, les destreses analítiques, la creativitat i les destreses interculturals.

Aquestes faciliten als xiquets i xiquetes el descobriment, el coneixement i la comprensió de la seua realitat, que abasta, entre altres, l'entorn i els objectes, les organitzacions i relacions socials, els diferents llenguatges per a comunicar d'una manera respectuosa i creativa les seues idees, intencions o vivències.

En el segon cicle, s'amplien i reforcen els aprenentatges adquirits prèviament, i s'intensifica el protagonisme de l'adquisició de destreses que contribuïsqen a aprendre a ser i aprendre a fer, per a avançar així en el camí cap al desenvolupament d'un cert grau d'autonomia, responsabilitat i iniciativa en la realització de tasques.

La societat actual, cada vegada més heterogènia i global, demanda un tipus de ciutadà competent, que sàpia el que fa i el que diu de manera creativa i autònoma. En un procés

d'aprenentatge continu, basat en l'adquisició de competències, l'alumnat, mitjançant els coneixements que ha adquirit, ha de ser capaç d'aplicar el que sap en situacions concretes, és a dir, posar en pràctica i demostrar els coneixements, habilitats i actituds que posseeix per a resoldre diferents fets en diversos contextos.

L'etapa d'Educació Infantil suposa l'inici del procés d'adquisició de les competències clau per a l'aprenentatge permanent que apareixen recollides en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018, les competències clau s'han adaptat al context escolar. Aquestes competències són les següents:

1. COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA.
2. COMPETÈNCIA PLURILINGÜE.
3. COMPETÈNCIA MATEMÀTICA I COMPETÈNCIA EN CIÈNCIA, TECNOLOGIA I ENGINYERIA (STEM) (STEAM també perquè s'inclouen les Arts).
4. COMPETÈNCIA DIGITAL.
5. COMPETÈNCIA PERSONAL, SOCIAL I D'APRENDRE A APRENDRE.
6. COMPETÈNCIA CIUTADANA.
7. COMPETÈNCIA EMPRENEDORA.
8. COMPETÈNCIA EN CONSCIÈNCIA I EXPRESSIÓ CULTURALS.

Cal destacar que totes elles consten de **3 dimensions: cognitiva** (compressió i assimilació d'informació), **instrumental** (ús dels coneixements per a l'obtenció de resultats) i **actitudinal** (capacitat d'acció o reacció davant idees o situacions). **Saber, Saber Fer i Saber Ser**, respectivament.

Entre les competències s'han incorporat destreses essencials, com la creativitat, el pensament crític, la resolució de problemes, el treball en equip, les habilitats de comunicació i negociació, i les destreses analítiques i interculturals. Aquestes faciliten als xiquets i les xiquetes el descobriment, el coneixement i la comprensió de la seua realitat, que aconsegueix, entre altres, l'entorn i els objectes, les organitzacions i les relacions socials, els diferents llenguatges per a comunicar d'una manera respectuosa i creativa les seues idees, intencions o vivències.

L'adquisició de cadascuna de les competències clau contribueix a l'adquisició de totes les demés. **No existeix jerarquia entre elles, ni pot establir-se una correspondència exclusiva amb una única àrea, àmbit o matèria**, sinó que totes es concreten en els aprenentatges de les diferents àrees, àmbits o matèries i, a la vegada, s'adquireixen i desenvolupen a partir dels aprenentatges que es produeixen en el conjunt d'aquestes.

1. Competència en comunicació lingüística (CCL)

En Educació Infantil es potencien intercanvis comunicatius respectuosos amb altres xiquets i xiquetes i amb les persones adultes, als quals es dota d'intencionalitat i continguts progressivament elaborats a partir de coneixements, destreses i actituds que es vagen adquirint. Amb això s'afavorirà l'aparició d'expressions de creixent complexitat i correcció sobre necessitats, vivències, emocions i sentiments propis i dels demés. A més a més, l'oralitat té un paper destacat en aquesta etapa no sols per ser el principal instrument per a la comunicació, l'expressió i la regulació de la conducta, sinó també perquè és el vehicle principal que permet als xiquets i xiquetes gaudir d'un primer acostament a la cultura literària mitjançant les rimes, dites, endevinalles i contes, que enriquiran el seu bagatge sociocultural i lingüístic des del respecte de la diversitat.

2. Competència plurilingüe (CP)

En aquesta etapa, s'inicia el contacte amb llengües i cultures diferents de la familiar, fomentant en els xiquets i xiquetes les actituds de respecte i estima per la diversitat lingüística i cultural, així com l'interés per l'enriquiment del seu repertori lingüístic. Es promouen d'aquesta manera el diàleg i la convivència democràtica.

3. Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)

Els xiquets i les xiquetes s'inicien en les destreses lògic-matemàtiques i fan els primers passos cap al pensament científic mitjançant el joc, la manipulació i la realització d'experiments senzills. El procés d'ensenyança i aprenentatge en Educació Infantil es planteja en un context suggeridor i divertit en el qual s'estimula, des d'un enfocament coeducatiu, la curiositat dels xiquets i xiquetes per entendre allò que configura la seua realitat, sobretot el que està a l'abast de la seua percepció i experiència, respectant els seus ritmes d'aprenentatge. Amb aquesta finalitat, es convida a observar, classificar, quantificar, construir, fer-se preguntes, provar i comprovar, per a entendre i explicar alguns fenòmens de l'entorn natural pròxim, iniciar-se en l'estima pel medi ambient i en l'adquisició d'hàbits saludables. Per al desenvolupament d'aquesta competència clau, es presta una especial atenció a la iniciació primerenca en habilitats numèriques bàsiques, la manipulació d'objectes i la comprovació de fenòmens

4. Competència digital (CD)

S'inicia, en aquesta etapa, el procés d'alfabetització digital que comporta, entre altres, l'accés a la informació, la comunicació i la creació de continguts a través de mitjans digitals, així com l'ús saludable i responsable d'eines digitals. A més a més, l'ús i la integració d'aquestes eines en les activitats, experiències i materials de l'aula poden contribuir a augmentar la motivació, la comprensió i el progrés en l'adquisició d'aprenentatges de xiquets i xiquetes.

5. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA)

Resulta especialment rellevant que els xiquets i xiquetes s'inicien en el reconeixement, l'expressió i el control progressiu de les seues pròpies emocions i sentiments, i avancen en la identificació de les emocions i sentiments dels demés, així com en el desenvolupament d'actituds de comprensió i empatia. D'altra banda, l'escolarització en aquesta etapa suposa també el descobriment d'un entorn diferent del familiar, en el qual s'experimenta la satisfacció d'aprendre en societat, mentre es comparteix l'experiència pròpia amb altres persones i es coopera amb elles de manera constructiva. Per això, els xiquets i xiquetes comencen a posar en marxa, de manera cada vegada més eficaç, recursos personals i estratègies que els ajuden a desenvolupar-se en l'entorn social amb progressiva autonomia i a resoldre els conflictes mitjançant el diàleg en un context integrador i de suport.

6. Competència ciutadana (CC)

Amb l'objectiu d'establir les bases per a l'exercici d'una ciutadania democràtica s'ofereixen, en aquesta etapa, models positius que afavorisquen l'aprenentatge d'actituds basades en els valors de respecte, equitat, igualtat, inclusió i convivència, i que oferisquen pautes per a la resolució pacífica i dialogada dels conflictes. Es convida també a la identificació de fets socials relatius a la pròpia identitat i cultura. De la mateixa manera, es fomenta un compromís actiu amb els valors i les pràctiques de la sostenibilitat i de la cura i protecció dels animals. A tal fi, es promou l'adquisició d'hàbits saludables i sostenibles a partir de rutines que xiquets i xiquetes aniran integrant en les seues pràctiques quotidianes. A més a més, se senten les condicions necessàries per a crear comportaments respectuosos amb ells mateixos, amb els demés i amb el mig, que previnguen conductes discriminatòries de qualsevol tipus.

7. Competència emprenedora (CE)

La creació i la innovació són dos factors clau per al desenvolupament personal, la inclusió social i la ciutadania activa al llarg de la vida. L'Educació Infantil és una etapa en la qual s'estimulen la curiositat, la iniciativa, la imaginació i la disposició a indagar i a crear mitjançant el joc, les activitats dirigides o lliures, els projectes cooperatius i altres propostes d'aprenentatge, la qual cosa suposa una oportunitat per a potenciar l'autonomia i materialitzar les idees personals o col·lectives. D'aquesta manera, s'assenten les bases tant del pensament estratègic i creatiu, com de la resolució de problemes, i es fomenta l'anàlisi crític i constructiu des de les primeres edats.

8. Competència en consciència i expressió culturals (CCEC)

Perquè els xiquets i xiquetes construïsquen i enriqueixen la seua identitat, es fomenta en aquesta etapa l'expressió creativa d'idees, sentiments i emocions mitjançant diversos llenguatges i diferents formes artístiques. Així mateix, s'ajuda al desenvolupament de la consciència cultural i del sentit de pertinença a la societat mitjançant un primer acostament a les manifestacions culturals i artístiques.

2.3. Competències específiques

Les competències específiques són el component curricular utilitzat en la LOMLOE per a definir els aprenentatges essencials, els assoliments, és a dir, la qual cosa cal ensenyar i aprendre durant l'etapa d'educació infantil. S'entenen com el segon nivell de concreció de les competències clau.

Permeten vincular coneixements, capacitats i actituds **transversals** propis de les competències clau amb els **sabers bàsics** propis de coneixements disciplinars. Les competències específiques inclouen també informació sobre els criteris que han de complir-se.

Les competències específiques que apareixen distribuïdes en les tres àrees seran la forma en què, des de l'Educació Infantil, **es contribuïska a l'adquisició progressiva** d'allò que es proposa en les diverses **competències clau**.

Les competències específiques recullen en els enunciats les actuacions que s'espera que el xiquet i la xiqueta duguen a terme **mobilitzant determinats sabers en diverses situacions**. Totes aquestes són igualment importants, estan interrelacionades i connectades entre si, es presenten sense cap jerarquia i afavoreixen l'enfocament globalitzador propi de l'etapa d'Educació Infantil.

El desenvolupament d'aquestes competències exigeix **adaptar-les a les característiques** i les particularitats de les xiquetes i els xiquets en cadascun dels cicles de l'etapa, sense perdre el caràcter global de les intencions educatives que s'expressen en el currículum.

SEGON CICLE EDUCACIÓ INFANTIL

En el segon cicle s'inicien, amplien o reforcen els processos de **coneixement i domini del propi cos**, a la construcció d'un entramat de **relacions i interaccions** en l'entorn físic i social, i a l'**ús dels llenguatges** que la fan possible i s'intensifica el **protagonisme de l'adquisició de destreses** que contribueixen a **aprendre a ser i aprendre a fer**, de manera que s'adquireix progressivament **més autonomia, responsabilitat i iniciativa** en la realització de tasques.

En els dos cicles, **el procés de desenvolupament i aprenentatge** està marcat per l'observació, l'escolta activa i l'augment de l'activitat per mitjà de l'experimentació i les possibilitats múltiples del joc.

2.4. Criteris d'Avaluació

Els criteris d'avaluació són indicadors que ens ajuden a mesurar el grau d'adquisició d'objectius, continguts i competències per part de l'alumnat. Són els referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat en les situacions o activitats a les quals es refereixen les competències específiques de cada àrea en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge.

En l'etapa Infantil s'estableixen uns criteris d'avaluació **per a cada àrea**, que mostren el desenvolupament competencial que s'ha **d'aconseguir al final de cada cicle**. Donat el caràcter no obligatori de l'etapa, **serveixen de referents orientatius** per a identificar el ritme i les característiques del progrés que es produeix, i proporcionen una informació valuosa per a desenvolupar la tasca de prevenció, detecció i intervenció, determinant en edats primerenques.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU I ELS CRITERIS D'AVALUACIÓ EN ESTA PROPOSTA PEDAGÒGICA

ETAPA INFANTIL							
ÀREA I: CREIXEMENT EN HARMONIA							
COMPETÈNCIES CLAU DE L'ÀREA							
CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
X				X	X	X	
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES							
1. Explorar i experimentar les necessitats i possibilitats del cos per mitjà del moviment en diversos espais, i mostrar seguretat, respecte i confiança.							
2. Manifestar i compartir emocions, sentiments, necessitats, interessos i pensaments en situacions de la vida quotidiana amb respecte i seguretat.							
3. Establir interaccions amb els seus iguals i els adults de l'entorn social més pròxim per mitjà de vivències quotidianes i valorar la importància de la cura, l'amistat, el respecte i l'empatia.							
4. Mostrar comportaments i actuacions afins amb el propi benestar físic, mental, social i emocional, de cura de l'entorn pròxim i d'iniciació al consum responsable en situacions habituals de la vida quotidiana.							
5. Prendre iniciativa, planificar i seqüenciar la pròpia acció, de manera individual o en grup, amb la finalitat d'afrontar reptes i resoldre tasques o problemes senzills en el context del dia a dia.							

ETAPA INFANTIL							
ÀREA II: <u>DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN.</u>							
COMPETÈNCIES CLAU DE L'ÀREA							
CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
		X		X	X	X	
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES							
1. Identificar algunes característiques bàsiques, propietats i atributs destacats en materials, objectes, fenòmens habituals, éssers vius i les relacions que tenen mitjançant l'exploració sensorial de l'entorn.							
2. Dur a terme investigacions senzilles, individuals i grupals, orientades a explorar objectes, éssers vius, fenòmens i successos de l'entorn pròxim utilitzant destreses lògic- matemàtiques, científiques i tecnològiques elementals.							
3. Identificar i intervindre en les accions i situacions presents en la vida quotidiana que posen en risc la sostenibilitat de l'entorn pròxim, mitjançant la cura i la conservació d'aquest i el benestar de les persones, i reconèixer les relacions bàsiques entre si.							

ETAPA INFANTIL**ÀREA III: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT****COMPETÈNCIES CLAU DE L'ÀREA**

CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
X	X		X	X			X

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

1. Explorar i utilitzar materials, tècniques, instruments i codis de les diferents llengües, i ajustar l'ús a les característiques de les situacions quotidianes de comunicació.
2. Comprendre missatges i representacions senzilles de la vida quotidiana mitjançant diferents llengües, agafant com a base coneixements i recursos de la seua pròpia experiència.
3. Expressar sentiments, idees i pensaments propis utilitzant els diferents llengües de manera personal i creativa en contextos escolars i familiars.
4. Interactuar en situacions quotidianes utilitzant les dues llengües oficials en el context escolar mitjançant funcions comunicatives bàsiques i valorar la riquesa comunicativa que açò suposa.
5. Mostrar interès per a participar en situacions comunicatives orals del context escolar en les quals s'utilitza una llengua estrangera.
6. Identificar, valorar i participar de les diferents manifestacions culturals presents en l'escola i en l'entorn pròxim interactuant amb els altres, des del respecte a la diversitat.

2.5. Sabers Bàsics

Els continguts educatius de l'Educació Infantil s'organitzen en àrees corresponents a àmbits propis de l'experiència i del desenvolupament infantil i s'abordaran per mitjà de propostes globalitzades d'aprenentatge que tinguin interès i significat per als xiquets i xiquetes.

En cada àrea es presenten en blocs bàsics de contingut, integrant els diferents tipus de coneixements, destreses i actituds. En cada àrea es desenvolupen aquests blocs en funció de les demandes dels criteris d'avaluació

2.6. Concreció curricular de cicle

CONCRECIIONS CURRICULARS I PROPOSTES PEDAGÒGIQUES DELS CICLES.

- CEIP AUSIÀS MARCH -
MISLATA

Sabers bàsics i Criteris d'avaluació:

- **Què són?:** Els **sabers bàsics** són els coneixements, destreses i actituds propis d'una àrea que constitueixen els continguts necessaris per a l'adquisició de les competències específiques. Els **criteris d'avaluació** són els referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat de les competències específiques que es manifesten en les situacions d'aprenentatge presentades a l'alumnat
- **On els trobem?:** en el cas d'infantil, els trobem a l'annex 2 del Decret de la Comunitat Valenciana on apareixeran els sabers bàsics relacionats amb cadascuna de les àrees d'Educació Infantil. (100/2022 - https://dogv.gva.es/datos/2022/08/10/pdf/2022_7571.pdf) Per al primer cicle de primària els trobem a l'annex 2 del Reial Decret de la LOMLOE (R.D. 157/2022 - <https://www.boe.es/buscar/pdf/2022/BOE-A-2022-3296-consolidado.pdf>), donat que al Decret de la C.V. no apareixen per a primer cicle (potser traguen un document pont, però fins aleshores, utilitzarem el Reial Decret). Per al segon i tercer cicle de primària, aquests apareixen al Decret de la Comunitat Valenciana (D. 106/2022 - https://dogv.gva.es/datos/2022/08/10/pdf/2022_7572.pdf)
- **Què hem de fer?:** L'equip docent de cada cicle ha de seqüenciar aquests saber bàsics i els en els dos cursos o tres (en el cas d'infantil) que conformen el cicle, classificant-los segons en quin d'ells es vagen a treballar o aprofundir més. En base a aquests saber bàsics podem programar o seleccionar les Unitats didàctiques o projectes que anem a treballar en cada curs. Per tal que aquesta proposta pedagògica de centre quede organitzada, cada cicle anirà completant les taules que apareixen a continuació per a cadascuna de les matèries on d'una banda plasmareu els sabers bàsics i d'altra els criteris d'avaluació seleccionats amb la competència específica amb que es relacionen.

Aquest document, també contindrà el model d'informe individualitzat d'avaluació que conforme cada cicle.

EDUCACIÓ INFANTIL

Infantil 3 anys.

Àrea: **Creixement en harmonia.**

Sabers bàsics.

1.Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.

1.3. Joc exploratori, sensorial, simbòlic, motor i de regles.

1.4. El moviment com a font d'aprenentatge i desenvolupament.

2.Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.

2.7. Estratègies per a desenvolupar la seguretat en si mateix, el reconeixement de les seues necessitats, possibilitats i limitacions.

2.8. Estratègies per a manifestar i regular les necessitats bàsiques en relació amb el benestar personal.

3. Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.

3.9. Participació en els hàbits i les pràctiques sostenibles i responsables relacionades amb l'alimentació, la higiene, el descans, l'autocura i la cura de l'entorn.

3.Bloc B: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb els altres.

3.1. La transició del grup familiar al grup social de l'escola.

3.4. Sentit de pertinença al grup i relacions amb les persones del seu entorn.

3.5. Les primeres organitzacions socials: la família, la casa, l'escola i altres grups socials. Característiques, funcions i relacions.

3.7. Pautes bàsiques de convivència que incloguen el respecte a les diferències i la igualtat de gènere.

4.Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.

4.8. Estratègies per a manifestar i regular les necessitats bàsiques en relació amb el benestar personal.

4.10. Actituds de prudència davant de situacions de risc o perill.

5.Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.

5.13. Compromís en jocs, situacions i activitats.

Avaluació

Competència específica.	Criteri d'avaluació.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Explorar i experimentar les necessitats i possibilitats del cos per mitjà del moviment en diversos espais, i mostrar seguretat, respecte i confiança. 2. Manifestar i compartir emocions, sentiments, necessitats, interessos i pensaments en situacions de la vida quotidiana amb respecte i seguretat. 3. Establir interaccions amb els seus iguals i els adults de l'entorn social més pròxim per mitjà de vivències quotidianes i valorar la importància de la cura, l'amistat, el respecte i l'empatia. 4. Mostrar comportaments i actuacions concordes amb el propi benestar físic, mental, social i emocional, de cura de l'entorn pròxim i d'iniciació al consum responsable en situacions habituals de la vida quotidiana. 5. Prendre iniciativa, planificar i seqüenciar la pròpia acció, de manera individual o en grup, amb la finalitat d'afrontar reptes i resoldre tasques o problemes senzills en el context del dia a dia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Identificar i controlar les parts del cos, les seues possibilitats, les limitacions i característiques, de manera global i segmentària. 1.2 Identificar i acceptar les diferències entre el propi cos i el dels altres. 1.3. Adequar el moviment del cos a les particularitats i característiques de cada situació. 2.4. Ser conscient i expressar les necessitats personals bàsiques amb persones adultes de l'entorn pròxim. 2.5. Expressar i compartir amb adults i iguals pensaments, inquietuds, preferències i emocions d'un mateix. 2.7. Adoptar estratègies senzilles de regulació emocional. 3.4. Ser conscient i expressar les necessitats personals bàsiques amb persones adultes de l'entorn pròxim. 3.6. Reproduir conductes, accions o situacions de l'entorn social a través del joc en interacció amb els seus iguals. 3.8. Establir vincles d'afecte amb adults i iguals de manera respectuosa i allunyada d'estereotips que generen desigualtat i exclusió. 4.10. Adoptar hàbits d'higiene personal, neteja i ordre relacionats amb les situacions quotidianes. 4.11. Respectar la seqüència temporal associada als esdeveniments i les activitats quotidianes i desenvolupar comportaments respectuosos cap a les altres persones. 4.12. Identificar i evitar situacions perilloses que contribuïsquen a previndre accidents. 5.13. Afrontar xicotetes adversitats i prendre decisions, manifestar actituds de superació, sol·licitar i prestar ajuda.

Àrea: Descobriment i exploració de l'entorn

Sabers bàsics.	<p>Bloc A: observació i experimentació de l'entorn immediat físic i natural</p> <p>1.1. Sensacions, el sentit socioemocional dels descobriments mitjançant l'experiència en el món que els envolta.</p> <p>1.8. Nocions espacials bàsiques en relació amb el propi cos, els objectes i les accions, tant en repòs com en moviment.</p> <p>Bloc B: curiositat, iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat</p> <p>1.1. Les relacions entre el que es coneix i el que és nou.</p> <p>1.2. La interacció en l'entorn social, físic i natural.</p>
	<p>Bloc A: observació i experimentació de l'entorn immediat físic i natural</p> <p>2. 12. Elements naturals. Les relacions bàsiques entre els éssers humans, els animals i les plantes. Repercussió en la vida quotidiana.</p> <p>Bloc B: curiositat, iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat</p> <p>2.6. Satisfacció pròpia i compartida en els processos i els descobriments.</p>
	<p>Bloc C: valoració, respecte, cura i acció sobre l'entorn</p> <p>3.1. Repercussió dels elements i fenòmens naturals en la vida de les persones en el seu entorn pròxim.</p> <p>3. 3. La indagació sobre l'entorn: observació, curiositat i descobriment.</p> <p>3.5. Les accions de l'ésser humà i la repercussió que tenen en el medi.</p> <p>3.6. Cura i respecte cap als éssers vius i els entorns que habiten.</p>

Avaluació

Competència específica.	Criteri d'avaluació.
<p>1. Identificar algunes característiques bàsiques, propietats i atributs destacats en materials, objectes, fenòmens habituals, éssers vius i les relacions que tenen mitjançant l'exploració sensorial de l'entorn</p> <p>2. Dur a terme investigacions senzilles, individuals i grupals, orientades a explorar objectes, éssers vius, fenòmens i successos de l'entorn pròxim utilitzant destreses logicomatemàtiques, científiques i tecnològiques elementals.</p>	<p>1.1 Explorar i identificar materials i objectes de l'entorn pròxim sobre la base dels seus atributs, des de la curiositat i l'interés.</p> <p>1.16. Establir alguna relació senzilla entre el medi natural i social a partir de l'observació i la identificació d'alguns fenòmens naturals.</p> <p>2. 8. Plantejar hipòtesis sobre el comportament d'uns certs elements o materials i comprovar-les mitjançant la manipulació i l'actuació sobre aquests.</p>

3. Identificar i intervindre en les accions i situacions presents en la vida quotidiana que posen en risc la sostenibilitat de l'entorn pròxim, mitjançant la cura i la conservació d'aquest i el benestar de les persones, i reconèixer les relacions bàsiques entre si

2.9. Participar en projectes col·laboratius senzills, compartir i valorar opinions pròpies i alienes, així com expressar les seues conclusions.

3.12. Mostrar una actitud de respecte i cura cap al medi natural en el seu entorn pròxim.

Area: Comunicació i representació de la realitat

Sabers bàsics.

1. Bloc A: descobriment dels llenguatges

- 1.1. Qualitats expressives i creatives dels diferents materials i objectes quotidians: naturals, artificials i de rebuig.
- 1.2. Possibilitats creatives i comunicatives d'aplicacions i eines digitals.
- 1.3. La imatge i el so en l'entorn físic i virtual.
- 1.4. Aproximació al llenguatge sonor i a les possibilitats expressives i creatives de la veu, el cos, els objectes quotidians de l'entorn i els instruments.
- 1.5. Identificació i discriminació visual i auditiva.
- 1.6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen.
- 1.7. Cura de la veu. Relaxació i intensitat vocal.
- 1.8. El gest, el moviment, la mímica, la dansa i el teatre. Interés i participació.
- 1.9. Materials específics i inespecífics, eines, tècniques i elements en les representacions plàstiques.
- 1.10. Jocs d'expressió corporal i dramàtica.
- 1.11. Intenció expressiva i el desig de comunicar-se a partir de les produccions artístiques.
- 1.12. Aproximació als codis de representació gràfica: dibuix, imatges, símbols, signes i nombres en diferents suports. Usos socials de la comunicació.

2. Bloc A: descobriment dels llenguatges

- 2. 4. Aproximació al llenguatge sonor i a les possibilitats expressives i creatives de la veu, el cos, els objectes quotidians de l'entorn i els instruments.
- 2.5. Identificació i discriminació visual i auditiva.
- 2.6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen.

2. Bloc B: Possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal

- 2.1. Comprensió de missatges orals en les dues llengües oficials.
- 2. 2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva i consciència fonològica.
- 2. 5. Estratègies i convencions socials de l'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potencien el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns de diàleg i alternança.
- 2. 8. Repertori lingüístic: situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives, lèxic en les llengües oficials i discurs.

3. Bloc A: descobriment dels llenguatges

- 3.1. Qualitats expressives i creatives dels diferents materials i objectes quotidians: naturals, artificials i de rebuig.
- 3.2. Possibilitats creatives i comunicatives d'aplicacions i eines digitals.
- 3.6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen.
- 3.8. El gest, el moviment, la mímica, la dansa i el teatre. Interés i participació.
- 3.10. Jocs d'expressió corporal i dramàtica.
- 3.11. Intenció expressiva i el desig de comunicar-se a partir de les produccions artístiques.

3.12. Aproximació als codis de representació gràfica: dibuix, imatges, símbols, signes i nombres en diferents suports. Usos socials de la comunicació.

Bloc B: possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal

3. 2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva i consciència fonològica.

3. 3. Interés per participar en interaccions orals i diferents situacions de comunicació.

3. 4. Expressió de missatges que responguen a les seues necessitats i interessos i sobre situacions diferents: quotidianes, viscudes o imaginades.

3. 5. Estratègies i convencions socials de l'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potencien el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns de diàleg i alternança.

3. 8. Repertori lingüístic: situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives, lèxic en les llengües oficials i discurs.

4. Bloc B: possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal

4. 1. Comprensió de missatges orals en les dues llengües oficials.

4. 2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva i consciència fonològica.

4. 3. Interés per participar en interaccions orals i diferents situacions de comunicació.

4. 4. Expressió de missatges que responguen a les seues necessitats i interessos i sobre situacions diferents: quotidianes, viscudes o imaginades.

4. 7. Textos orals formals i informals en les dues llengües oficials amb suports d'altres llenguatges.

4. 8. Repertori lingüístic: situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives, lèxic en les llengües oficials i discurs

Bloc C: patrimoni i cultura

4. 4. Característiques i possibilitats representatives de diversos gèneres literaris infantils de diferents cultures (contes, relats, endevinalles, teatre, travallengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol...).

4. 6. Interés per l'ús del valencià en qualsevol situació, especialment quan no és la llengua habitual.

5. Bloc B: possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal

5. 9. Aproximació a la llengua estrangera. Elements per a una comunicació funcional bàsica.

5. 10. Relats orals en llengua estrangera.

Bloc C: patrimoni i cultura

5. 5. Actitud positiva cap a la diversitat lingüística i cultural de l'entorn social i escolar.

5. 7. Curiositat i interés pels aspectes diferencials de les llengües estrangeres, en comparació de les llengües oficials.

6. Bloc C: patrimoni i cultura

6. 1. Les manifestacions artístiques musicals, plàstiques, visuals, audiovisuals i gastronòmiques del seu entorn com a part del patrimoni.

6. 2. Celebracions, costums i jocs tradicionals de la cultura pròpia de la Comunitat. Estima per les senyes d'identitat etnoculturals presents en el seu entorn.

6. 4. Característiques i possibilitats representatives de diversos gèneres literaris infantils de diferents cultures (contes, relats, endevinalles, teatre, travallengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol...)

Avaluació

Competència específica.

Criteri d'avaluació.

4. Explorar i utilitzar materials, tècniques, instruments i codis dels diversos llenguatges, i ajustar-ne l'ús a les característiques de les situacions quotidianes de comunicació.

5. Comprendre missatges i representacions senzilles de la vida quotidiana per mitjà de diversos llenguatges, prenent com a base coneixements i recursos de la seua pròpia experiència.

6. Expressar sentiments, idees i pensaments propis utilitzant els diversos llenguatges de manera personal i creativa en contextos escolars i familiars.

7. Interactuar en situacions quotidianes utilitzant les dues llengües oficials en el context escolar mitjançant funcions comunicatives bàsiques i valorar la riquesa comunicativa que això suposa.

8. Mostrar interès per participar en situacions comunicatives orals del context escolar en les quals s'utilitza una llengua estrangera.

9. Identificar, valorar i participar de les diferents manifestacions culturals presents en l'escola i en l'entorn pròxim interactuant amb els altres, des del respecte a la diversitat.

1.3. Elaborar creacions senzilles en qualsevol dels llenguatges (plàstiques, musicals, dramàtiques, corporals...) i participar activament en el treball en grup quan calga.

1.4. Participar en propostes de manera que el seu moviment i expressió lliure s'ajusten harmònicament a l'espai i als altres.

2.6. Interpretar i ajustar la reacció a missatges senzills i les intencions comunicatives dels altres, en les quals mostrar una actitud curiosa i responsable.

3.3. Elaborar creacions senzilles en qualsevol dels llenguatges (plàstiques, musicals, dramàtiques, corporals...) i participar activament en el treball en grup quan calga.

4.6. Elaborar creacions senzilles en qualsevol dels llenguatges (plàstiques, musicals, dramàtiques, corporals...) i participar activament en el treball en grup quan calga.

4. 10. Identificar la pluralitat lingüística i cultural del seu entorn i manifestar interès per altres llengües, ètnies i cultures.

5.10. Identificar la pluralitat lingüística i cultural del seu entorn i manifestar interès per altres llengües, ètnies i cultures.

6. 14. Participar en les manifestacions culturals presents en l'entorn pròxim i conèixer les més identificatives de la Comunitat Valenciana.

Infantil 4 anys

Àrea: **Creixement en harmonia.**

Sabers bàsics.

1. Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.

1.1. Imatge global i segmentària del cos: característiques individuals i percepció dels canvis físics.

1.2. Autoimatge positiva i ajustada davant dels altres. Identificació i respecte a les diferències.

2. Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.

2.7. Estratègies per a desenvolupar la seguretat en si mateix, el reconeixement de les seues necessitats, possibilitats i limitacions.

2.8. Estratègies per a manifestar i regular les necessitats bàsiques en relació amb el benestar personal.

3. Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.

3.9. Participació en els hàbits i les pràctiques sostenibles i responsables relacionades amb l'alimentació, la higiene, el descans, l'autocura i la cura de l'entorn.

3. Bloc B: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb els altres.

3.2. L'amistat com a element de protecció, de prevenció de la violència i de desenvolupament de la cultura de la pau.

3.6. Estratègies per a la resolució pacífica i dialogada de conflictes sorgits en les interaccions amb els altres.

3.7. Pautes bàsiques de convivència que incloguen el respecte a les diferències i la igualtat de gènere.

4. Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.

4.7. Estratègies per a desenvolupar la seguretat en si mateix, el reconeixement de les seues necessitats, possibilitats i limitacions.

4.12. Seguretat i confiança en les pròpies possibilitats d'aprenentatge i satisfacció pels progressos aconseguits.

5. Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.

5.12. Seguretat i confiança en les pròpies possibilitats d'aprenentatge i satisfacció pels progressos aconseguits.

5.13. Compromís en jocs, situacions i activitats.

Avaluació

Competència específica.	Criteri d'avaluació.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Explorar i experimentar les necessitats i possibilitats del cos per mitjà del moviment en diversos espais, i mostrar seguretat, respecte i confiança. 2. Manifestar i compartir emocions, sentiments, necessitats, interessos i pensaments en situacions de la vida quotidiana amb respecte i seguretat. 3. Establir interaccions amb els seus iguals i els adults de l'entorn social més pròxim per mitjà de vivències quotidianes i valorar la importància de la cura, l'amistat, el respecte i l'empatia. 4. Mostrar comportaments i actuacions concordes amb el propi benestar físic, mental, social i emocional, de cura de l'entorn pròxim i d'iniciació al consum responsable en situacions habituals de la vida quotidiana. 5. Prendre iniciativa, planificar i seqüenciar la pròpia acció, de manera individual o en grup, amb la finalitat d'afrontar reptes i resoldre tasques o problemes senzills en el context del dia a dia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Identificar i controlar les parts del cos, les seues possibilitats, les limitacions i característiques, de manera global i segmentària. 1.2. Identificar i acceptar les diferències entre el propi cos i el dels altres. 1.3. Adequar el moviment del cos a les particularitats i característiques de cada situació. 2.4. Ser conscient i expressar les necessitats personals bàsiques amb persones adultes de l'entorn pròxim. 2.5. Expressar i compartir amb adults i iguals pensaments, inquietuds, preferències i emocions d'un mateix. 2.7. Adoptar estratègies senzilles de regulació emocional. 3.4. Ser conscient i expressar les necessitats personals bàsiques amb persones adultes de l'entorn pròxim. 3.6. Reproduir conductes, accions o situacions de l'entorn social a través del joc en interacció amb els seus iguals. 3.8. Establir vincles d'afecte amb adults i iguals de manera respectuosa i allunyada d'estereotips que generen desigualtat i exclusió. 4.10. Adoptar hàbits d'higiene personal, neteja i ordre relacionats amb les situacions quotidianes. 4.11. Respectar la seqüència temporal associada als esdeveniments i les activitats quotidianes i desenvolupar comportaments respectuosos cap a les altres persones. 5.14. Planificar i organitzar accions per a arribar a una meta realista o resoldre problemes senzills de la vida quotidiana. 5.15. Mostrar satisfacció i seguretat en els comportaments i al parlar sobre si mateix.

Àrea: Descobriment i exploració de l'entorn

Sabers bàsics.

Bloc A: observació i experimentació de l'entorn immediat físic i natural

1.2. Interés, curiositat i actitud de respecte durant l'exploració.

1.4. Relacions d'ordre, classificació, agrupació, comparació i correspondència.

1.7. Els objectes, les eines i la relació que tenen amb l'ésser humà en diversos contextos experimentals pròxims a la xiqueta o el xiquet.

1.10. Les necessitats dels éssers vius i les diferències amb els objectes inerts des de les experiències més pròximes a la infància.

Bloc B: curiositat, iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat

1.7. Sentit numèric, sentit de la mesura i sentit espacial.

Bloc C: valoració, respecte, cura i acció sobre l'entorn

1.1. Repercussió dels elements i fenòmens naturals en la vida de les persones en el seu entorn pròxim.

Bloc A: observació i experimentació de l'entorn immediat físic i natural

2.12. Elements naturals. Les relacions bàsiques entre els éssers humans, els animals i les plantes. Repercussió en la vida quotidiana.

Bloc B: curiositat, iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat

2.6. Satisfacció pròpia i compartida en els processos i els descobriments.

Bloc C: valoració, respecte, cura i acció sobre l'entorn

3.1 Repercussió dels elements i fenòmens naturals en la vida de les persones en el seu entorn pròxim.

3.3. La indagació sobre l'entorn: observació, curiositat i descobriment.

3.5. Les accions de l'ésser humà i la repercussió que tenen en el medi.

3.6. Cura i respecte cap als éssers vius i els entorns que habiten.

Avaluació

Competència específica.	Criteri d'avaluació.
<p>1. Identificar algunes característiques bàsiques, propietats i atributs destacats en materials, objectes, fenòmens habituals, éssers vius i les relacions que tenen mitjançant l'exploració sensorial de l'entorn</p> <p>2. Dur a terme investigacions senzilles, individuals i grupals, orientades a explorar objectes, éssers vius, fenòmens i successos de l'entorn pròxim utilitzant destreses logicomatemàtiques, científiques i tecnològiques elementals.</p> <p>3. Identificar i intervindre en les accions i situacions presents en la vida quotidiana que posen en risc la sostenibilitat de l'entorn pròxim, mitjançant la cura i la conservació d'aquest i el benestar de les persones, i reconèixer les relacions bàsiques entre si</p>	<p>1.2. Establir relacions entre objectes, materials i elements a partir de les qualitats, les propietats i els atributs que tenen, que els permeten identificar-los, relacionar-los i diferenciar-los.</p> <p>1.3. Emprar els quantificadors bàsics de complexitat creixent en el context del joc i en la interacció amb els altres.</p> <p>1.6. Utilitzar nocions temporals bàsiques per a organitzar la seua activitat i ordenar seqüències.</p> <p>2.8. Plantejar hipòtesis sobre el comportament d'uns certs elements o materials i comprovar-les mitjançant la manipulació i l'actuació sobre aquests.</p> <p>2.9. Participar en projectes col·laboratius senzills, compartir i valorar opinions pròpies i alienes, així com expressar les seues conclusions.</p> <p>2.10. Prendre decisions, mostrant iniciativa, en la indagació i en la resolució de problemes senzills del seu entorn pròxim, buscant solucions o alternatives creatives i originals.</p> <p>2.11. Mantindre l'activitat que està desenvolupant, encara que no s'obtinguen els resultats esperats, i sol·licitar l'acompanyament en els aprenentatges quan siga necessari.</p> <p>3.12. Mostrar una actitud de respecte i cura cap al medi natural en el seu entorn pròxim.</p> <p>3.14. Intervindre en les situacions pròximes en què calga la cura d'u mateix i de l'entorn físic, natural i social.</p>

Area: Comunicació i representació de la realitat

Sabers bàsics.

1. Bloc A: descobriment dels llenguatges

- 1.1. Qualitats expressives i creatives dels diferents materials i objectes quotidians: naturals, artificials i de rebuig.
- 1.2. Possibilitats creatives i comunicatives d'aplicacions i eines digitals.
- 1.3. La imatge i el so en l'entorn físic i virtual.
- 1.4. Aproximació al llenguatge sonor i a les possibilitats expressives i creatives de la veu, el cos, els objectes quotidians de l'entorn i els instruments.
- 1.5. Identificació i discriminació visual i auditiva.
- 1.6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen.
- 1.7. Cura de la veu. Relaxació i intensitat vocal.
- 1.8. El gest, el moviment, la mímica, la dansa i el teatre. Interés i participació.
- 1.9. Materials específics i inespecífics, eines, tècniques i elements en les representacions plàstiques.
- 1.10. Jocs d'expressió corporal i dramàtica.
- 1.11. Intenció expressiva i el desig de comunicar-se a partir de les produccions artístiques.
- 1.12. Aproximació als codis de representació gràfica: dibuix, imatges, símbols, signes i nombres en diferents suports. Usos socials de la comunicació.

2. Bloc A: descobriment dels llenguatges

2. 4. Aproximació al llenguatge sonor i a les possibilitats expressives i creatives de la veu, el cos, els objectes quotidians de l'entorn i els instruments.
- 2.5. Identificació i discriminació visual i auditiva.
- 2.6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen.

2. Bloc B: Possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal

- 2.1. 1. Comprensió de missatges orals en les dues llengües oficials.
2. 2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva i consciència fonològica.
2. 5. Estratègies i convencions socials de l'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potencien el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns de diàleg i alternança.
2. 8. Repertori lingüístic: situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives, lèxic en les llengües oficials i discurs.

3. Bloc A: descobriment dels llenguatges

- 3.1. 1. Qualitats expressives i creatives dels diferents materials i objectes quotidians: naturals, artificials i de rebuig.
2. Possibilitats creatives i comunicatives d'aplicacions i eines digitals.
6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen.
8. El gest, el moviment, la mímica, la dansa i el teatre. Interés i participació.
10. Jocs d'expressió corporal i dramàtica.
11. Intenció expressiva i el desig de comunicar-se a partir de les produccions artístiques.

12. Aproximació als codis de representació gràfica: dibuix, imatges, símbols, signes i nombres en diferents suports. Usos socials de la comunicació.

Bloc B: possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal

3. 2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva i consciència fonològica.

3. 3. Interés per participar en interaccions orals i diferents situacions de comunicació.

3. 4. Expressió de missatges que responguen a les seues necessitats i interessos i sobre situacions diferents: quotidianes, viscudes o imaginades.

3. 5. Estratègies i convencions socials de l'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potencien el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns de diàleg i alternança.

3. 8. Repertori lingüístic: situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives, lèxic en les llengües oficials i discurs.

4. Bloc B: possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal

4. 1. Comprensió de missatges orals en les dues llengües oficials.

4. 2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva i consciència fonològica.

4. 3. Interés per participar en interaccions orals i diferents situacions de comunicació.

4. 4. Expressió de missatges que responguen a les seues necessitats i interessos i sobre situacions diferents: quotidianes, viscudes o imaginades.

4. 7. Textos orals formals i informals en les dues llengües oficials amb suports d'altres llenguatges.

4. 8. Repertori lingüístic: situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives, lèxic en les llengües oficials i discurs

Bloc C: patrimoni i cultura

4. 4. Característiques i possibilitats representatives de diversos gèneres literaris infantils de diferents cultures (contes, relats, endevinalles, teatre, treballengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol...).

4. 6. Interés per l'ús del valencià en qualsevol situació, especialment quan no és la llengua habitual.

5. Bloc B: possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal

5. 9. Aproximació a la llengua estrangera. Elements per a una comunicació funcional bàsica.

5. 10. Relats orals en llengua estrangera.

Bloc C: patrimoni i cultura

5. 5. Actitud positiva cap a la diversitat lingüística i cultural de l'entorn social i escolar.

5. 7. Curiositat i interés pels aspectes diferencials de les llengües estrangeres, en comparació de les llengües oficials.

6. Bloc C: patrimoni i cultura

6. 1. Les manifestacions artístiques musicals, plàstiques, visuals, audiovisuals i gastronòmiques del seu entorn com a part del patrimoni.

6. 2. Celebracions, costums i jocs tradicionals de la cultura pròpia de la Comunitat. Estima per les senyes d'identitat etnoculturals presents en el seu entorn.

6. 4. Característiques i possibilitats representatives de diversos gèneres literaris infantils de diferents cultures (contes, relats, endevinalles, teatre, travallengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol...)

Avaluació

Competència específica.

Criteri d'avaluació.

10. Explorar i utilitzar materials, tècniques, instruments i codis dels diversos llenguatges, i ajustar-ne l'ús a les característiques de les situacions quotidianes de comunicació.

11. Comprendre missatges i representacions senzilles de la vida quotidiana per mitjà de diversos llenguatges, prenent com a base coneixements i recursos de la seua pròpia experiència.

12. Expressar sentiments, idees i pensaments propis utilitzant els diversos llenguatges de manera personal i creativa en contextos escolars i familiars.

13. Interactuar en situacions quotidianes utilitzant les dues llengües oficials en el context escolar mitjançant funcions comunicatives bàsiques i valorar la riquesa comunicativa que això suposa.

14. Mostrar interès per participar en situacions comunicatives orals del context escolar en les quals s'utilitza una llengua estrangera.

15. Identificar, valorar i participar de les diferents manifestacions culturals presents en l'escola i en l'entorn pròxim interactuant amb els altres, des del respecte a la diversitat.

1.1. Utilitzar els diferents llenguatges en el seu entorn immediat i experimentar les possibilitats dels materials, tècniques i els instruments propis d'aquests llenguatges.

1.3. Elaborar creacions senzilles en qualsevol dels llenguatges (plàstiques, musicals, dramàtiques, corporals...) i participar activament en el treball en grup quan calga.

1.4. Participar en propostes de manera que el seu moviment i expressió lliure s'ajusten harmònicament a l'espai i als altres.

1.8. Utilitzar diverses eines o aplicacions digitals intuïtives i visuals per a expressar-se i comunicar-se de manera creativa.

2.1. Utilitzar els diferents llenguatges en el seu entorn immediat i experimentar les possibilitats dels materials, tècniques i els instruments propis d'aquests llenguatges.

2.5. Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.

2.6. Interpretar i ajustar la reacció a missatges senzills i les intencions comunicatives dels altres, en les quals mostrar una actitud curiosa i responsable.

3.1. Utilitzar els diferents llenguatges en el seu entorn immediat i experimentar les possibilitats dels materials, tècniques i els instruments propis d'aquests llenguatges

3.3. Elaborar creacions senzilles en qualsevol dels llenguatges (plàstiques, musicals, dramàtiques, corporals...)

i participar activament en el treball en grup quan calga.

3.5. Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.

3.7. Expressar i comunicar emocions, pensaments i preferències pròpies, gaudir del procés creatiu i compartir-les amb els altres.

3.8. Utilitzar diverses eines o aplicacions digitals intuïtives i visuals per a expressar-se i comunicar-se de manera creativa.

4.5. Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.

4.6. Interpretar i ajustar la reacció a missatges senzills i les intencions comunicatives dels altres, en les quals mostrar una actitud curiosa i responsable.

4.7. Expressar i comunicar emocions, pensaments i preferències pròpies, gaudir del procés creatiu i compartir-les amb els altres.

4.10. Identificar la pluralitat lingüística i cultural del seu entorn i manifestar interès per altres llengües, ètnies i cultures.

5.10. Identificar la pluralitat lingüística i cultural del seu entorn i manifestar interès per altres llengües, ètnies i cultures.

6.13. Mostrar interès i gust en activitats d'aproximació a gèneres de la literatura infantil i de l'entorn pròxim, tant individualment com en contextos de diàleg.

6. 14. Participar en les manifestacions culturals presents en l'entorn pròxim i conèixer les més identificatives de la Comunitat Valenciana.

Infantil 5 anys.

Àrea: **Creixement en harmonia.**

Sabers bàsics.

1. Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.
  - 1.5. Control dinàmic: coordinació general, equilibri, coordinació visomotriu. Desplaçaments en diferents espais.
  - 1.6. Control estàtic: respiració, tonicitat, relaxació i autocontrol.

2. Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.
  - 2.7. Estratègies per a desenvolupar la seguretat en si mateix, el reconeixement de les seues necessitats, possibilitats i limitacions.
  - 2.8. Estratègies per a manifestar i regular les necessitats bàsiques en relació amb el benestar personal.

3. Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.
  - 3.9. Participació en els hàbits i les pràctiques sostenibles i responsables relacionades amb l'alimentació, la higiene, el descans, l'autocura i la cura de l'entorn.
3. Bloc B: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb els altres.
  - 3.3. Fórmules de cortesia i interacció social positiva.
  - 3.6. Estratègies per a la resolució pacífica i dialogada de conflictes sorgits en les interaccions amb els altres.
  - 3.7. Pautes bàsiques de convivència que incloguen el respecte a les diferències i la igualtat de gènere.

4. Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.
  - 4.7. Estratègies per a desenvolupar la seguretat en si mateix, el reconeixement de les seues necessitats, possibilitats i limitacions.
  - 4.9. Participació en els hàbits i les pràctiques sostenibles i responsables relacionades amb l'alimentació, la higiene, el descans, l'autocura i la cura de l'entorn.

5. Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.
  - 5.11. Estratègies per a compartir pensaments i planificar accions que ajuden a resoldre un problema o una tasca de manera creativa en situacions de la vida quotidiana.
  - 5.12. Seguretat i confiança en les pròpies possibilitats d'aprenentatge i satisfacció pels progressos aconseguits.
  - 5.13. Compromís en jocs, situacions i activitats.
5. Bloc B: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb els altres.
  - 5.8. Estratègies per a proposar, comunicar i participar activament en la presa de decisions de situacions de la vida quotidiana.

Avaluació

Competència específica.	Criteri d'avaluació.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Explorar i experimentar les necessitats i possibilitats del cos per mitjà del moviment en diversos espais, i mostrar seguretat, respecte i confiança. 2. Manifestar i compartir emocions, sentiments, necessitats, interessos i pensaments en situacions de la vida quotidiana amb respecte i seguretat. 3. Establir interaccions amb els seus iguals i els adults de l'entorn social més pròxim per mitjà de vivències quotidianes i valorar la importància de la cura, l'amistat, el respecte i l'empatia. 4. Mostrar comportaments i actuacions concordes amb el propi benestar físic, mental, social i emocional, de cura de l'entorn pròxim i d'iniciació al consum responsable en situacions habituals de la vida quotidiana. 5. Prendre iniciativa, planificar i seqüenciar la pròpia acció, de manera individual o en grup, amb la finalitat d'afrontar reptes i resoldre tasques o problemes senzills en el context del dia a dia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Identificar i controlar les parts del cos, les seues possibilitats, les limitacions i característiques, de manera global i segmentària. 1.2 Identificar i acceptar les diferències entre el propi cos i el dels altres. 1.3. Adequar el moviment del cos a les particularitats i característiques de cada situació. 2.4. Ser conscient i expressar les necessitats personals bàsiques amb persones adultes de l'entorn pròxim. 2.5. Expressar i compartir amb adults i iguals pensaments, inquietuds, preferències i emocions d'un mateix. 2.7. Adoptar estratègies senzilles de regulació emocional. 3.4. Ser conscient i expressar les necessitats personals bàsiques amb persones adultes de l'entorn pròxim. 3.6. Reproduir conductes, accions o situacions de l'entorn social a través del joc en interacció amb els seus iguals. 3.8. Establir vincles d'afecte amb adults i iguals de manera respectuosa i allunyada d'estereotips que generen desigualtat i exclusió. 3.9. Participar activament en situacions escolars que requerisquen reflexió i presa de decisions i afavorisquen un clima de convivència. 4.10. Adoptar hàbits d'higiene personal, neteja i ordre relacionats amb les situacions quotidianes. 4.11. Respectar la seqüència temporal associada als esdeveniments i les activitats quotidianes i desenvolupar comportaments respectuosos cap a les altres persones. 5.14. Planificar i organitzar accions per a arribar a una meta realista o resoldre problemes senzills de la vida quotidiana. 5.15. Mostrar satisfacció i seguretat en els comportaments i al parlar sobre si mateix.

Àrea: **Descobriment i exploració de l'entorn**

Sabers bàsics.

Bloc A: observació i experimentació de l'entorn immediat físic i natural

- 1.3. Qualitats o atributs dels objectes, des de la integració sensorial del món.
- 1.4. Relacions d'ordre, classificació, agrupació, comparació i correspondència
- 1.5. Característiques, propietats i comportaments d'objectes i materials.
- 1.6. Exploració de la capacitat, el pes, la grandària, el volum, les mesclures i els transvasaments
- 1.8. Nocions espacials bàsiques en relació amb el propi cos, els objectes i les accions, tant en repòs com en moviment.
- 1.9. Quantificadors bàsics contextualitzats: funcionalitat dels números en la vida quotidiana, situacions de mesura. El temps i l'organització d'aquest.
- 1.10 Les necessitats dels éssers vius i les diferències amb els objectes inerts des de les experiències més pròximes a la infància.

Bloc B: curiositat, iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat

- 1.7. Sentit numèric, sentit de la mesura i sentit espacial.

Bloc C: valoració, respecte, cura i acció sobre l'entorn

- 1.1. Repercussió dels elements i fenòmens naturals en la vida de les persones en el seu entorn pròxim.
- 1.2. La influència de les accions de les persones en el medi físic i natural. Exemples senzills sobre efectes del canvi climàtic.

Bloc A: observació i experimentació de l'entorn immediat físic i natural

- 2.11 Els canvis en els éssers vius, objectes, materials i elements de l'entorn pròxim: creixement, transformacions, processos i reaccions elementals i perceptibles.

Bloc B: curiositat, iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat

- 2.3. Estratègies d'investigació elementals: observació, experimentació, formulació i comprovació d'hipòtesi.
- 2.4. Iniciativa en la planificació seguint procediments científics en l'entorn pròxim.
- 2.4. Processos i eines per a proposar, anticipar i comunicar solucions a problemes senzills del seu entorn des del descobriment, la creativitat i la imaginació.
- 2.5. Autoavaluació i coavaluació dels plantejaments i dels resultats trobats.
- 2.6 Satisfacció pròpia i compartida en els processos i els descobriments.

Bloc C: valoració, respecte, cura i acció sobre l'entorn

- 3.2. La influència de les accions de les persones en el medi físic i natural. Exemples senzills sobre efectes del canvi climàtic.
- 3.5. Les accions de l'ésser humà i la repercussió que tenen en el medi.
- 3.6. Cura i respecte cap als éssers vius i els entorns que habiten.

Avaluació

Competència específica.	Criteri d'avaluació.
<p>1. Identificar algunes característiques bàsiques, propietats i atributs destacats en materials, objectes, fenòmens habituals, éssers vius i les relacions que tenen mitjançant l'exploració sensorial de l'entorn</p> <p>2. Dur a terme investigacions senzilles, individuals i grupals, orientades a explorar objectes, éssers vius, fenòmens i successos de l'entorn pròxim utilitzant destreses logicomatemàtiques, científiques i tecnològiques elementals.</p> <p>3. Identificar i intervenir en les accions i situacions presents en la vida quotidiana que posen en risc la sostenibilitat de l'entorn pròxim, mitjançant la cura i la conservació d'aquest i el benestar de les persones, i reconèixer les relacions bàsiques entre si</p>	<p>1.2. Establir relacions entre objectes, materials i elements a partir de les qualitats, les propietats i els atributs que tenen, que els permeten identificar-los, relacionar-los i diferenciar-los.</p> <p>1.3. Emprar els quantificadors bàsics de complexitat creixent en el context del joc i en la interacció amb els altres.</p> <p>1.4. Localitzar espais habituals i aplicar nocions espacials bàsiques partint del propi cos i dels elements i objectes de l'entorn en repòs i en moviment □posició, relació i trajectòria, mesura, quantificació, dimensions, estimació i tempteig.</p> <p>1.5. Identificar les situacions quotidianes en les quals cal mesurar, i utilitzar el cos o altres materials i eines per a efectuar les mesures.</p> <p>1.6. Utilitzar nocions temporals bàsiques per a organitzar la seua activitat i ordenar seqüències.</p> <p>1.15. Identificar els trets bàsics comuns i diferents entre éssers vius i inerts.</p> <p>2.7. Proposar seqüències d'accions o instruccions per a la resolució de tasques i reptes senzills, i utilitzar quantificadors temporals i ordinals.</p> <p>2.8. Plantejar hipòtesis sobre el comportament d'uns certs elements o materials i comprovar-les mitjançant la manipulació i l'actuació sobre aquests.</p> <p>2.9. Participar en projectes col·laboratius senzills, compartir i valorar opinions pròpies i alienes, així com expressar les seues conclusions.</p> <p>2.10. Prendre decisions, mostrant iniciativa, en la indagació i en la resolució de problemes senzills del seu entorn pròxim, buscant solucions o alternatives creatives i originals.</p> <p>2.11. Mantindre l'activitat que està desenvolupant, encara que no s'obtinguen els resultats esperats, i sol·licitar l'acompanyament en els aprenentatges quan siga necessari.</p> <p>3.12. Mostrar una actitud de respecte i cura cap al medi natural en el seu entorn pròxim.</p> <p>3.13. Identificar algun exemple del impacte positiu o negatiu d'algunes accions humanes sobre el medi natural de l'entorn pròxim.</p>

3.14. Intervindre en les situacions pròximes en què calga la cura d'u mateix i de l'entorn □sic, natural i social.

Area: Comunicació i representació de la realitat

Sabers bàsics.

1. Bloc A: descobriment dels llenguatges
  - 1.1. Qualitats expressives i creatives dels diferents materials i objectes quotidians: naturals, artificials i de rebuig.
  - 1.2. Possibilitats creatives i comunicatives d'aplicacions i eines digitals.
  - 1.3. La imatge i el so en l'entorn físic i virtual.
  - 1.4. Aproximació al llenguatge sonor i a les possibilitats expressives i creatives de la veu, el cos, els objectes quotidians de l'entorn i els instruments.
  - 1.5. Identificació i discriminació visual i auditiva.
  - 1.6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen.
  - 1.7. Cura de la veu. Relaxació i intensitat vocal.
  - 1.8. El gest, el moviment, la mímica, la dansa i el teatre. Interés i participació.
  - 1.9. Materials específics i inespecífics, eines, tècniques i elements en les representacions plàstiques.
  - 1.10. Jocs d'expressió corporal i dramàtica.
  - 1.11. Intenció expressiva i el desig de comunicar-se a partir de les produccions artístiques.
  - 1.12. Aproximació als codis de representació gràfica: dibuix, imatges, símbols, signes i nombres en diferents suports. Usos socials de la comunicació.
2. Bloc A: descobriment dels llenguatges
  2. 4. Aproximació al llenguatge sonor i a les possibilitats expressives i creatives de la veu, el cos, els objectes quotidians de l'entorn i els instruments.
  - 2.5. Identificació i discriminació visual i auditiva.
  - 2.6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen.
2. Bloc B: Possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal
  - 2.1. Comprensió de missatges orals en les dues llengües oficials.
  2. 2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva i consciència fonològica.
  2. 5. Estratègies i convencions socials de l'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potencien el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns de diàleg i alternança.
  - 2.6. Usos socials de la lectura i l'escriptura. Models lectors de referència.
  - 2.7. Textos orals formals i informals en les dues llengües oficials amb suports d'altres llenguatges.
  2. 8. Repertori lingüístic: situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives, lèxic en les llengües oficials i discurs.
3. Bloc A: descobriment dels llenguatges
  - 3.1. Qualitats expressives i creatives dels diferents materials i objectes quotidians: naturals, artificials i de rebuig.
  - 3.2. Possibilitats creatives i comunicatives d'aplicacions i eines digitals.
  3. 6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen.
  3. 8. El gest, el moviment, la mímica, la dansa i el teatre. Interés i participació.

- 3. 10. Jocs d'expressió corporal i dramàtica.
- 3. 11. Intenció expressiva i el desig de comunicar-se a partir de les produccions artístiques.
- 3. 12. Aproximació als codis de representació gràfica: dibuix, imatges, símbols, signes i nombres en diferents suports. Usos socials de la comunicació.

Bloc B: possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal

- 3. 2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva i consciència fonològica.
- 3. 3. Interès per participar en interaccions orals i diferents situacions de comunicació.
- 3. 4. Expressió de missatges que responguen a les seues necessitats i interessos i sobre situacions diferents: quotidianes, viscudes o imaginades.
- 3. 5. Estratègies i convencions socials de l'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potencien el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns de diàleg i alternança.
- 3. 8. Repertori lingüístic: situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives, lèxic en les llengües oficials i discurs.

4. Bloc B: possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal

- 4. 1. Comprensió de missatges orals en les dues llengües oficials.
- 4. 2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva i consciència fonològica.
- 4. 3. Interès per participar en interaccions orals i diferents situacions de comunicació.
- 4. 4. Expressió de missatges que responguen a les seues necessitats i interessos i sobre situacions diferents: quotidianes, viscudes o imaginades.
- 4. 7. Textos orals formals i informals en les dues llengües oficials amb suports d'altres llenguatges.
- 4. 8. Repertori lingüístic: situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives, lèxic en les llengües oficials i discurs

Bloc C: patrimoni i cultura

- 4. 4. Característiques i possibilitats representatives de diversos gèneres literaris infantils de diferents cultures (contes, relats, endevinalles, teatre, travallengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol...).
- 4. 6. Interès per l'ús del valencià en qualsevol situació, especialment quan no és la llengua habitual.

5. Bloc B: possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal

- 5. 9. Aproximació a la llengua estrangera. Elements per a una comunicació funcional bàsica.
- 5. 10. Relats orals en llengua estrangera.

Bloc C: patrimoni i cultura

- 5. 5. Actitud positiva cap a la diversitat lingüística i cultural de l'entorn social i escolar.
- 5. 7. Curiositat i interès pels aspectes diferencials de les llengües estrangeres, en comparació de les llengües oficials.

6. Bloc C: patrimoni i cultura

- 6.1. Les manifestacions artístiques musicals, plàstiques, visuals, audiovisuals i gastronòmiques del seu entorn com a part del patrimoni.

- 6.2. Celebracions, costums i jocs tradicionals de la cultura pròpia de la Comunitat. Estima per les senyes d'identitat etnoculturals presents en el seu entorn.
- 6.3. Els espais lletrats i culturals, com a fonts d'informació i gaudi.
- 6.4. Característiques i possibilitats representatives de diversos gèneres literaris infantils de diferents cultures (contes, relats, endevinalles, teatre, travallengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol...)

Avaluació

Competència específica.

Criteri d'avaluació.

16. Explorar i utilitzar materials, tècniques, instruments i codis dels diversos llenguatges, i ajustar-ne l'ús a les característiques de les situacions quotidianes de comunicació.

17. Comprendre missatges i representacions senzilles de la vida quotidiana per mitjà de diversos llenguatges, prenent com a base coneixements i recursos de la seua pròpia experiència.

18. Expressar sentiments, idees i pensaments propis utilitzant els diversos llenguatges de manera personal i creativa en contextos escolars i familiars.

19. Interactuar en situacions quotidianes utilitzant les dues llengües oficials en el context escolar mitjançant funcions comunicatives bàsiques i valorar la riquesa comunicativa que això suposa.

20. Mostrar interès per participar en situacions comunicatives orals del context escolar en les quals s'utilitza una llengua estrangera.

21. Identificar, valorar i participar de les diferents manifestacions culturals presents en l'escola i en l'entorn pròxim interactuant amb els altres, des del respecte a la diversitat.

1.1. Utilitzar els diferents llenguatges en el seu entorn immediat i experimentar les possibilitats dels materials, tècniques i els instruments propis d'aquests llenguatges.

1.2. Identificar algunes de les característiques pròpies dels diferents llenguatges i la seua funcionalitat en situacions quotidianes, a més de mostrar interès i iniciativa pels codis convencionals i no convencionals.

1.3. Elaborar creacions senzilles en qualsevol dels llenguatges (plàstiques, musicals, dramàtiques, corporals...) i participar activament en el treball en grup quan calga.

1.4. Participar en propostes de manera que el seu moviment i expressió lliure s'ajusten harmònicament a l'espai i als altres.

1.8. Utilitzar diverses eines o aplicacions digitals intuïtives i visuals per a expressar-se i comunicar-se de manera creativa.

2.1. Utilitzar els diferents llenguatges en el seu entorn immediat i experimentar les possibilitats dels materials, tècniques i els instruments propis d'aquests llenguatges.

2.2. Identificar algunes de les característiques pròpies dels diferents llenguatges i la seua funcionalitat en situacions quotidianes, a més de mostrar interès i iniciativa pels codis convencionals i no convencionals.

2.5. Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.

2.6. Interpretar i ajustar la reacció a missatges senzills i les

intencions comunicatives dels altres, en les quals mostrar una actitud curiosa i responsable.

3.1. Utilitzar els diferents llenguatges en el seu entorn immediat i experimentar les possibilitats dels materials, tècniques i els instruments propis d'aquests llenguatges

3.3. Elaborar creacions senzilles en qualsevol dels llenguatges (plàstiques, musicals, dramàtiques, corporals...) i participar activament en el treball en grup quan calga.

3.5. Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.

3.7. Expressar i comunicar emocions, pensaments i preferències pròpies, gaudir del procés creatiu i compartir-les amb els altres.

3.8. Utilitzar diverses eines o aplicacions digitals intuïtives i visuals per a expressar-se i comunicar-se de manera creativa.

4.5. Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.

4.6. Interpretar i ajustar la reacció a missatges senzills i les intencions comunicatives dels altres, en les quals mostrar una actitud curiosa i responsable.

4.7. Expressar i comunicar emocions, pensaments i preferències pròpies, gaudir del procés creatiu i compartir-les amb els altres.

4.9. Adquirir el repertori comunicatiu en les dues llengües oficials i ajustar-lo a les particularitats de les situacions quotidianes de l'àmbit escolar, així com als interlocutors.

4.10. Identificar la pluralitat lingüística i cultural del seu entorn i manifestar interès per altres llengües, ètnies i cultures.

5.10. Identificar la pluralitat lingüística i cultural del seu entorn i manifestar interès per altres llengües, ètnies i cultures.

5.11. Participar en interaccions comunicatives orals, bàsiques i senzilles en llengua estrangera relacionades amb rutines i situacions quotidianes.

6.12. Recórrer a la biblioteca de l'aula o del centre escolar i a qualsevol espai lletrat com a font d'informació i gaudi, amb respecte cap a les normes d'ús.

6.13. Mostrar interès i gust en activitats d'aproximació a gèneres de la literatura infantil i de l'entorn pròxim, tant individualment com en contextos de diàleg.

6. 14. Participar en les manifestacions culturals presents en l'entorn pròxim i conèixer les més identificatives de la Comunitat Valenciana.

3. SITUACIONS D'APRENTATGE

3.1 Metodologia Didàctica.

Per a l'adquisició i desenvolupament de les competències, dissenyem situacions d'aprenentatge, d'acord amb els principis de caràcter orientatiu i globalitzador dels aprenentatges de l'etapa d'Educació Infantil.

La programació s'orienta a la descripció i definició de situacions d'aprenentatge globals de manera que se superen les tres àrees. Es parteix de contextos reals en els quals tot es presenta d'una manera integrada i connectada i en els quals es donen situacions que permeten aprenentatges de naturalesa diferent. Es concreta en diferents unitats de programació o projectes de treball que es corresponen amb diferents **situacions o d'aprenentatge**.

Una situació d'aprenentatge implica la realització d'un conjunt de tasques i activitats útils i situades en contextos pròxims o familiars **estimulants, significatives i integradores, contextualitzades i respectuoses amb el procés de desenvolupament** integral dels xiquets i de les xiquetes en totes les seues dimensions, que desperten el desig i la curiositat per continuar aprenent, que impliquen l'ús de diversos recursos, que potencien el desenvolupament de processos cognitius, emocionals i psicomotrius en l'alumnat; que afavorisquen diferents tipus d'agrupament (treball individual, per parelles, en xicotet grup, en gran grup, lliure circulació).

En les situacions d'aprenentatge es planteja un repte o problema d'una certa complexitat en funció de l'edat i el desenvolupament dels xiquets i les xiquetes, que la seua resolució creativa implica la mobilització de manera integrada de l'après en les tres àrees en les quals s'organitza l'etapa, a partir de la realització de diferents tasques i activitats. Així mateix, part del plantejament clar i precís dels objectius que s'esperen aconseguir i l'assoliment dels quals supose la integració d'un conjunt de sabers bàsics.

A més a més, proporcionen escenaris en els quals s'afavoreixen diferents tipus d'agrupament, des de **l'individual al treball en grups**, perquè l'alumnat pugua assumir responsabilitats individuals, així com treballar de manera cooperativa per a afrontar la resolució del repte plantejat.

Les situacions d'aprenentatge en l'etapa d'Educació Infantil estan vinculades als desafiaments del segle XXI i els Objectius de Desenvolupament Sostenible 2030, ajustant aquesta meta a les característiques de les xiquetes i els xiquets d'aquestes edats.

En aquestes situacions s'afavoreix el desenvolupament progressiu d'un **enfocament crític i reflexiu**, aspectes relacionats amb l'interés comú: la **sostenibilitat, el respecte** a la diferència o la **convivència**; fer que s'inicien en la gestió de les possibles situacions de conflicte per mitjà del **diàleg i el consens**.

A més, es tenen en compte les **condicions personals, socials o culturals** dels xiquets i les xiquetes, per a contribuir que les vagen identificant i que vagen valorant la seua riquesa, amb la finalitat d'afavorir la inclusió.

Per a la planificació de l'ensenyament en aquesta etapa es proposen diferents situacions:

- Respondre a situacions de la vida quotidiana dins o fora de l'escola.
- Integrar diverses competències.
- Facilitar i potenciar el desenvolupament de l'autonomia personal de xiquets i xiquetes
- Contemplar les situacions des d'un punt de vista globalitzat, vivencial i significatiu que tinga en compte i respecte la cultura pròpia de la infància.
- Facilitar un aprenentatge individualitzat tenint present les necessitats, interessos, capacitats i destreses de cadascun.
- Plantejar-se de manera gradual i progressiva, que partisquen d'àmbits d'experiència pròxims i s'amplien a unes altres.
- Utilitzar el joc com a facilitador en la construcció de situacions reals, simbòliques i imaginàries que els permeta l'aprenentatge.
- Provocar l'acció i la manipulació, l'exploració, la indagació i la conjectura amb objectes i materials cada vegada més nombrosos i variats.
- Afavorir diferents tipus d'agrupament, des de l'individual al treball en equips heterogenis, independentment de l'edat o grup de referència, perquè les xiquetes i xiquets puguin assumir responsabilitats individuals i treballar de manera cooperativa per a afrontar possibles solucions als reptes plantejats. Lliure circulació.
- Afavorir el diàleg i el respecte a la convivència.
- Potenciar i compensar l'ús de la llengua minoritzada en situacions diferents.
- Utilitzar un to de veu i un lèxic adequats.
- Fomentar la lliure expressió en qualsevol dels llenguatges.
- Respectar i possibilitar la llibertat de moviment i promoure la participació de tots els xiquets i les xiquetes tenint en compte els seus ritmes i aportacions.
- Tindre criteris estètics que conviden a interactuar en el context dissenyat.
- Utilitzar els entorns naturals com a font de riquesa sensorial i d'experimentació; conèixer-los afavorirà que els cuiden i els respecten.
- Afavorir la col·laboració i les interaccions entre els xiquets i les xiquetes, i també entre les persones adultes, per a la lliure expressió i la comunicació.
- Formular-se des de contextos d'higiene i seguretat que assegurin el benestar físic i emocional dels xiquets i xiquetes.
- Acompanyar les situacions que ho requerisquen de verbalitzacions que ajuden a fer que els xiquets i les xiquetes se senten segurs per a poder actuar, intervindre o interactuar.
- Implicar la participació de les famílies. La necessitat de la connexió família-escola és fonamental en aquesta etapa. Es fa necessari establir canals de comunicació i fomentar una participació activa i col·laborativa que permeti a les famílies entendre i implicar-se en el procés d'aprenentatge dels seus fills i filles. Organitzar situacions on es requereix que siguin presents ajudarà a afavorir en els xiquets i xiquetes la seua autoestima i a reforçar els llaços afectius tant dins de l'àmbit escolar com fora.

Les situacions d'aprenentatge es concreten en **tres tipus** de situacions que parteixen de la vida quotidiana del grup, en els quals poder observar **les accions i els sabers** que es mobilitzen per a la consecució de les competències específiques de les tres àrees en el seu conjunt:

- Situacions que recullen aquelles vivències pròpies que es repeteixen en diferents contextos i que permeten als i les professionals de l'educació obtenir informació sobre els sabers i processos. El gran repte és donar intencionalitat a l'observació i identificar aquells components i propòsits de l'acció que faciliten l'adquisició de les competències de manera gradual.
- Situacions esporàdiques que sorgeixen de l'inesperat i que són pròpies de la infància. Els i les professionals de l'educació poden observar i obtenir informació sobre els propis interessos,

curiositats i necessitats per a dissenyar estratègies d'acompanyament que provoquen aprenentatges significatius.

- Situacions d'aprenentatge proposades i programades dins o fora de l'escola per professionals de l'educació. El paper de la persona adulta és per tant, el de proporcionar situacions riques en oportunitats que permeten connectar i establir relacions per a trobar i buscar les seues pròpies solucions.

En aquesta proposta pedagògica de cicle inclourem els següents recursos:

RECURSOS				
DIDÀCTICS		HUMANS	ESPACIALS	
MATERIALS	TICs		ESCENARIS	AGRUPAMENT
Pissarres i guixos; retoladors pissarra	Suport informàtic: pantalla, PDI, pissarra sensorial, ordenadors, portàtils, netbooks, tauletes, Chromebooks, croma,	El/la docent	Aula del curs	Equips
Libres de lectures i diccionaris.	Reproductor de CD, càmera de vídeo/de fotos, projector., etc	Codocència	Biblioteca aula i/o local	Cooperatiu
Activitats, fitxes, exercicis, plantilles, organitzadors gràfics, etc, relacionades amb el projecte	Programari/Apps d'aprenentatge, seqüències audiovisuals, pàgines web, Google, altres recursos...	Especialista/es	Excursions	Grup-classe
Metacognició, rutines i destreses de pensament.	Conexió a Internet (WiFi)	Les famílies	Passadís	Parelles
Maquetes, simuladors, organigrama, gràfics, pòsters, i altres		AL	Teatre	DISTRIBUCIÓ EN L'AULA
Material de música i de EF, etc		pt	pati/s	Distribució "U" per a debats
Regles de diferent tipus		Educadora	Parcs, Museus, Fàbriquess, etc	De 2 en 2

La proposta didàctica, programació d'aula, llibre del docent, biblioteca lectura.				Poliesportiu, Teatre municipal, l'Ajuntament	Equip cooperatiu
Adaptacions curriculars Activitats de reforç i ampliació.				Aula psicomotricitat	

4. AVALUACIÓ

L'avaluació a l'aula s'entén com un procés complex de recollida, anàlisi i avaluació de les evidències sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge i els resultats d'aprenentatge.

L'avaluació en l'etapa d'Educació infantil serà contínua, global i formativa.

Els aprenentatges de l'alumnat han de ser avaluats sistemàtica i periòdicament, tant per mesurar individualment els coneixements i competències adquirides com per a introduir en el procés educatiu els canvis que siguin necessaris si la situació ho requereix.

El professorat avalua els aprenentatges, els processos d'ensenyament-aprenentatge i la pròpia pràctica docent.

4.1 Tipus d'avaluació

Qui avalua?

HETEROAVALUACIÓ. Avaluació realitzada pel docent a l'alumnat. Instruments utilitzats: rúbriques, escales de valors, observació continuada,...

AUTOAVALUACIÓ. L'alumnat pren consciència del seu procés d'ensenyament-aprenentatge

AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT. Avaluació realitzada pel professorat sobre la pràctica docent per elaborar plans de millora a través del feedback rebut del treball a l'aula.

Quan s'avalua?

Al principi: per a conèixer el punt de partida. **DIAGNÒSTICA.**

Durant el procés d'ensenyament-aprenentatge: per acompanyar. **FORMATIVA/SUMATIVA**

Al final del procés: per a identificar el grau d'assoliment. **SUMATIVA**

4.2. Instruments i tècniques d'avaluació

ESTRATÈGIES	FERRAMENTES /INSTRUMENTS /TÈCNiques D'AVAlUACIÓ	
Activitats diàries AVAlUACIÓ FORMATIVA/SUMATIVA	Registre	
	Observació	
	Escala de valors	
	Organitzadors gràfics	
	Rúbriques	
Proves expressió escrita AVAlUACIÓ SUMATIVA/FORMATIVA	Rúbrica expressió escrita	
Proves expressió oral individual AVAlUACIÓ SUMATIVA/FORMATIVA	Rúbrica expressió oral individual	
Autoavaluació AVAlUACIÓ FORMATIVA	Rúbrica	
	Escala de valors	
AVAlUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENTE	Rúbrica	

4.3. Avaluació de la pràctica docent

ELEMENTS A AVALUAR	INDICADORS D'ASSOLIMENT		
	No aconseguit	Aconseguit parcialment	Totalment aconseguit
Proposta pedagògica	No s'adequa al context de l'aula.	S'adequa parcialment al context de l'aula.	S'adequa completament al context de l'aula.
Plans de millora	No s'han adoptat mesures de millora segons els resultats acadèmics obtinguts.	S'han identificat mesures de millora segons els resultats acadèmics obtinguts.	S'han adoptat mesures de millora segons els resultats acadèmics obtinguts.
Mesures d'atenció a la diversitat	No s'han adoptat mesures d'atenció a la diversitat adequades.	S'han identificat mesures d'atenció a la diversitat adequades.	S'han adoptat mesures d'atenció a la diversitat adequades.
Competències clau	No s'han desenvolupat part de les competències relacionades amb l'àrea/matèria.	S'han desenvolupat part de les competències relacionades amb l'àrea/matèria.	S'ha aconseguit el desenvolupament de les competències relacionades amb l'àrea/matèria.
Materials i recursos didàctics.	Els materials i recursos didàctics no han sigut adequats.	Els materials i recursos didàctics han sigut parcialment adequats.	Els materials i recursos didàctics han sigut completament adequats.
Distribució d'espais i temps.	La distribució dels espais i temps no han sigut adequats als mètodes didàctics i pedagògics utilitzats.	La distribució dels espais i temps han sigut parcialment adequats als mètodes didàctics i pedagògics utilitzats.	La distribució dels espais i temps han sigut adequats als mètodes didàctics i pedagògics utilitzats.
Mètodes didàctics i pedagògics.	Els mètodes didàctics i pedagògics utilitzats no han contribuït a la millora del rendiments i aprenentatge significatiu.	Els mètodes didàctics i pedagògics utilitzats han contribuït parcialment a la millora del rendiments i aprenentatge significatiu.	Els mètodes didàctics i pedagògics utilitzats han contribuït a la millora del rendiments i aprenentatge significatiu.
Resultats de l'avaluació.	Els resultats de l'avaluació en este cicle no han sigut satisfactoris.	Els resultats de l'avaluació en este cicle han sigut moderats.	Els resultats de l'avaluació en este cicle han sigut molt satisfactoris.